

danes dopoldne bivši romunski kralj Mihael odpotoval iz Lozana v »cvetlično mesto« Firenze.

Ljudska oblast - jamstvo boljše bodočnosti delovnega ljudstva!

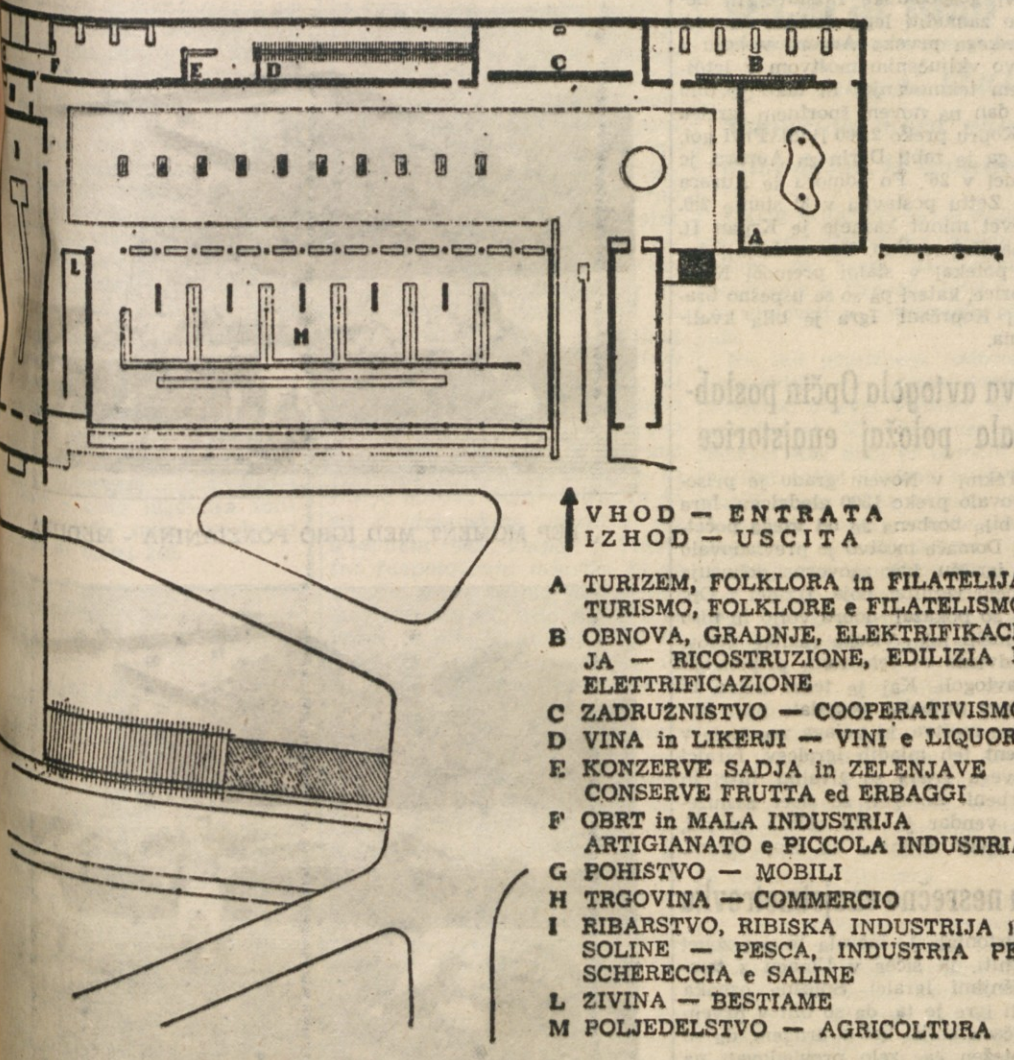
ISTRSKI DNEVNIK

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA PRIMORSKEGA DNEVNIKA V KOPRU - ULICA C. BATTISTI 301/a PRITL. - TEL. 70

SLOVESNA OTVORITEV GOSPODARSKE RAZSTAVE V KOPRU

Naši uspehi so neločljivo povezani z uspehi jugoslovanskih narodov

Namen ljudske oblasti je, da ustvari zvestnega, ponosnega, kulturno razvitega in samostojnega človeka

Z usmi težavami in slabostmi vred. Nadalje srečamo na razstavi prikaz drugih gospodarskih del: elektrifikacije, kanalizacije, osveščanja, turizma, obiti, ribarstva, trgovine, kateri predstavljajo prav tako elemente, ki kažejo smer razvoja naših gospodarskih prizadevanj. Zanimivi so nekateri novi poskusi naših strokovnjakov kot na primer: druga produkcija krompirja iz letosnjega semena, ki se je odlično obnesel.

Ce je bil naš namen, kot smo rekli ob otvoritvi prve razstave gospodarske delavnosti jugoslovanske cone STO, da prikažemo vsakemu delovnemu človeku Istrskega kroga njegovo lastno delo in okoliščine, da ga zainteresiramo za naše gospodarske probleme, da mu pokažemo pot, po kateri mora hoditi, če hoče dvigniti svoje gospodarsko in kulturno življenje. Potem je treba reči, da je bil ta namen dosežen. Ce je namen ljudske oblasti med drugim tudi, da ustvari zvestnega, ponosnega, kulturno razvitega in samostojnega človeka, potem najde vsak delovni človek bodisi umski, bodisi ročni, kmet in obrtnik tudi na razstavi to svojo osebnost.

Naši uspehi so neločljivo povezani z uspehi jugoslovanskih narodov, ki v pogojih kakršnih ni imel nikoli doslej, gradijo socializem in s tem lepšo in srečnejšo bodočnost, kajti brez stvarne pomoči vlade FLRJ ne bi mogli doseči takih uspehov.

Ob koncu izrekam v imenu pripravljalnega odbora priznanje vsem tistim, ki so pomagali pri pripravi razstave, vsem tistim, ki so kakor koli sodelovali pri razstavi ter razglasim razstavo za odprto.

Po govoru tov. Beltrama je sledil ogled razstave. Vsak obiskovalec je ob izhodu iz paviljona za

cesti, kjer se je še nadaljevala kolesarska dirka.

Popoldne je bila na Titovem trgu v Kopru druga zanimivost tega dneva. Vrtila se je ponovitev »Brškega opasila«, katerega so z zelo velikim uspehom izvajali preteklo nedeljo v Dekanih. To je bila za Kopru velika novost. Več tisočev gledalcev se je zbralo in navdušeno ploskalo izvajalcem starih ljudskih plesov. Nastopil je tudi pevski zbor Slovenske filharmonije in žel navdušeno pohvalno ploskanje. O tem in o Brškem opasilu bomo še poročali.

Pod geslom: »Ves svet naj spozna resnico o Jugoslaviji« je bila v ulici Battisti poleg Titovega trga odprta fotografska razstava o gradnji socializma v Jugoslaviji. Popoldne po »Brškem opasilu«, pa je bila odprta tudi etnografska razstava.

V gledališču so bili postavljeni na ogled vsi darovi, ki so jih delegacije poklonile v dnevi II. kongresa Partiji in raznim organizacijam.

Zvečer je bil v obnovljenem gledališču vokalni koncert pevskega zbora Slovenske filharmonije pod vodstvom Rada Simonitića. Dvorna gledališča je bila napolna ljubiteljev lepe in umetne pesmi.

Se pozno v noč so udeleženci otvoritve razstave odšli v ulice starodavnega Kopra s prepevanjem pesmi.

"Mirandolina" v koprskem gledališču

Slovensko narodno gledališče iz Trsta bo nastopilo v koprskem gledališču jutri 26. oktobra ob 20. uri z »Mirandolino«.

Sprememba urnika avtobusa avtopodjetja "Adria" na progi Koper-Ist

ODHODI IZ KOPRA ob 7. in ob 11. uri, s KRIZICA PRI DEKANIH ob 7.15 in ob 11.15; PRIHODI V TRST ob 8. ob 12. uri.

ODHODI IZ TRSTA: ob 15. in ob 18. uri, s križiča pri Dekanih ob 15.45 in 18.45; PRIHODI V KOPRO ob 16. in 19. uri.

Avtobusi imajo v Kopru zvezo za Portorož, Buj, Novi grad, Umag in Grozjan.

NA TITOVEM TRGU V KOPRU ZBRANA MNOŽICA PRISOSTVUJE IZVAJANJU »BRŠKEGA OPASILA«.

ANKARAN IN MAREZIGE
SVEČANA PODELITEV ODLIKOVANJ
borcem iz narodno osvobodilne vojne

lanč Marij, tajnik našega odbora SIAU - tov. Ražman Roman in tov. Cergol Albin ter Bizjak Rafael iz Tinjana. Hvalačno so sprejemali odlikovanja - priznanja za svojo hrabrost v narodno osvobodilni borbi. Navzoči so jim navdušeno ploskali ter se z njimi veselili. Kapitan JA. tov. Totolovič Milan je pozdravil odlikovance našega ozemlja v imenu Prezidijske Narodne skupščine FLRJ ter jim čestital za njih junakoško delo za svobodo zaslužnih narodov. Pripravljeni so jim navdušeno ploskali in ne bi nikoli pozabili onih, ki so se borili za njegovo neodvisnost. Pozval jih je, naj svojo borbo do konca nadaljujejo, da bo bodočnost popolnoma naša. Ne bomo dopustili, da bi se kdaj garil tuje naložbe, za katero so nešteti preživeli svojo kri. Obenem se je imenovali zahvali odlikovancem, ki so se skupno z jugoslovanskimi narodi borili za svobodo, mir in bratstvo. Ob teh besedah so bili navzoči ganjeni.

Sledil je enominutni molk v počastitev spomina na padle borce. Nato je spregovoril tov. Furlanč Marj. Kratkot je bil njegov govor, a zelo prisrčen. Izrazil je, da ni mislil na odlikovanje, ko se je vključil v osvobodilno borbo, zato danes hvaljevo sprejema priznanje, za katero se toplo zahvaljuje. OF, tov. Titu in KPJ.

Pred zaključkom zborovanja je nagovoril navzoče tov. Apollonio Jakob, ki je dejal: »Naši borci so se borili skupno z jugoslovanskimi borci. Kominformisti in razni reakcijski elementi blazijo borbo Jugoslavije, ki na rusevina povzročajo po sovražniku, obnavlja, gradi in ustvarja nekaj izredno velikega, da bodo nekoč naši narodi srečni.«

Marezige

Ob navzočnosti vsega prebivalstva naše vasi je bila v soboto preprosta in resna slovesnost. Partizani in aktivisti, ki so v narodno osvobodilni borbi toliko doprinesli, so prejeli za služeno odlikovanje. Domača godba je za otvoritev zaigrala »Internacionalo«, nakar so sledili govori. Po govorih je kapitan JA izročil na prijem borcem na prsi odlikovanja med navdušenim ploskanjem vseh navzočih maršalu Titu in JA.

Med odlikovanci so: tov. Babič Anton, aktivist in antifasist, ki se dosledno bori proti fašizmu že od leta 1921. Prav tako so bili odlikovani tovariši Plahuta Rudolf, Skerget Karel, partizan od leta 1942, Stok Ivan, Dobrinja Atilija, partizanka iz leta 1942 in mlada kurirka Bembič Ema iz Loparja, ki je komaj 12 let stara sodelovala v osvobodilni borbi. Odlikovanja so prejeli tudi tovariši Kodarin Jožef, Umer Voljo iz Babičev in še drugi.

Ljudstvo Marezige, ki je znano po svoji borbeni revolucionarnosti že od leta 1921, je tako doživelo veliki dan, ko so bili skupno z najboljimi in najbolj doslednimi antifasisti odlikovani vsi prebivalci vasi. Zvečer je bila prerezana na čast odlikovancev zelo prisrčna zabava.

Podpisana družba razglasa, da CERMEJ STANKO ni več pri njej v službi in da nima več pravice zastopati družbo niti ne zanjo podpisovati.

VINO, d.o.o. (DD.) Koper

Sporod prireditvev tednu gospodarske razstave

- 23. okt. ob 14: Tekma v odbojki.
 - 24. okt. ob 20: »Tosca« gostovanje ljubljanske opere v koprskem gledališču.
 - 25. okt. ob 15: Nogometna tekma Armija - Meduza.
 - 26. okt. ob 17: Instrumentalni koncert opernega orkestra v Izobilju v tovarni »Arrigioni«.
 - 27. okt. ob 20: Instrumentalni koncert opernega orkestra iz Izobilja v Piranu.
 - 28. okt. ob 15: Nogometna tekma Branik - Aurora.
 - 29. okt. ob 20: »Tosca« - gostovanje ljubljanske opere v gledališču v Kopru.
 - 30. okt. ob 13: Lahka atletika za prvenstvo sindikalnih poročnikov.
 - 31. okt. ob 14: Finalne tekme v odbojki.
 - 1. nov. ob 20: Vedri večer - sodeluje Fr. Milčinski, Sindikalni kvartet itd.
 - 2. nov. ob 20: Solistični večer v Piranu. Sodelujejo violinist Lipovšek in sopranistka Valerija Heybalova.
 - 3. nov. ob 10: Hoja okrog Kopra.
 - 4. nov. ob 15: Nogometna tekma Armija - Branik.
 - 5. nov. ob 19: Nočna meta ta.
 - 6. nov. ob 20: Solistični večer v gledališču. Sodelujejo violinist Lipovšek in sopranistka Valerija Heybalova.
- Morebitne spremembe sporeda prireditvev bodo objavljene v dnevnem časopisu.

Italijanska in slovenska šola

Na seji občinskega upravnega odbora 29. preteklega meseca so sklenili, da bodo na Ročah, kjer se gradi naselje za begunce, postavili eno izmed tamkajšnjih zapuščenih vojašnic in jo preuredili v šolsko posteljo. Prva skrb županstva je seveda, da preskrbi šolo otrokom družin, ki se bodo tja naselile morda letos, ali pa drugo leto. Toda po pregledu omenjene vojašnice so ugotovili, da je ni mogoče preurediti v šolo in zato so naknadno sklenili, da bodo za begunske otroke zasedli novo šolsko posteljo. Občinski upravni odbor je že sklenil, da bo za to gradnjo, ki bo stala okrog 41 milijonov lir, potrošilo polovico vose medtem, ko bodo drugo polovico dobili v obliki vojne odškodnine za vojašnico. Polovico te svote si bo naše županstvo, ki je usakdan bolj v stiski, kar se tiče financa, izposodilo, kakor že dogovorjeno, pri mestni hranilnici. Za ta denar bodo imeli begunci za njihove otroke sijajno in najmodernejše opremljeno šolo, medtem ko se morajo slovenski osnovnošolski otroci v mnogih vaseh, vrstih s poukom v tesnih učilnicah brez vsakih šolskih potrebščin.

Najbolj kritičen primer kritičnosti na šolskem področju nasproti Slovincem imamo v Ločnici, kjer se starši slovenskih otrok že dve leti potegujejo, da bi jim županstvo preskrbelo vsaj eno učilnico za njihove otroke, ki si žele pouka v slovenski. Po dveh letih pa se županstvo, ki širokosrčno razpolaga s svojimi ptičnimi sredstvi za zgradbo ozornega šolskega postolja v begunskem naselju, ni odločilo da v Ločnici za majhno svoto vzelo v najem nekaj dni in jih opremilo s šolskimi klopki.

Svoboda besede v teoriji in praksi

Marca meseca, ko je bila ljudska borba proti podpisu atlantskega pakta najbolj ostra, so orožniki iz Krmina ustavili v tem kraju na ulici 29-letnega Alda Zorzone in 16-letnega Jožeta Grassettića, oba iz Krmina, ker sta razdeljevala letake proti atlantskemu paktu.

Orožniki so ju prijavili sodniji, kjer sta bila obsolena na plačilo globe, vsak po 3000 lir. Obja milodena pa sta se proti tej obsodbi pritožila tredec, da je po čl. 21 ustave Italijanske republike vsakomur dovoljeno, da na poljubni način manifestira svoje mišljenje. Sledila je ponovna razprava, na kateri sta obtožena še enkrat obrazložila svoje stališče in poleg tega poudarila, da ob času aretacije je sploh nista še razdeljevala letakov; ampak sta jih nosila v žepu. Omenila sta tudi, da sta bila preprečena, da je bilo razdeljevanje teh letakov dovoljeno. Sodnik je dejal, da ta primer ne spada pod čl. 21 ustave in je obsodil Zorzone na plačilo globe v znesku 2000 lir z vpisom v kazenski list.

GORIŠKI DNEVNIK

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA IN UPRAVE PRIMORSKEGA DNEVNIKA V GORICI - SVETOGORSKA ULICA 42 - TEL. 749

Goriška prosta cona visi v zraku zaradi nesolidne zakonske podlage

O goriški prosti coni razpravlja glasilo najvažnejših tržarskih gospodarskih institucij »Il Traffico« v septembrski številki. V tako kritični dobi za gospodarstvo večine evropskih držav, tudi Italije, kaže po tem članku Italijanska Gorica kot srečna oaza, ki lahko stegne roko in potrga sredstva blagostanja po mili volji. Institucija pravi, da je privabila celo vrsto industrij iz Italije in Trsta. Načrti so že gotovi in visoki dimniki tovarni bi morali kmalu zrasli. Gospodarstvo goriške proste cone pa mora najti zaslombo v Trstu in zlasti tudi v prosti coni Beljaka. Koristi je vključil pisec v ta novi gospodarski sistem.

Predlaga, da sklenejo trgovske zbornice Trsta, Gorice in Celovca pravno trgovinsko pogodbo med seboj, kakor bi šlo za suverena ozemlja.

Ta načrt so dozdva popolnoma novi, rešni ljudje, ki so o mučnem problemu goriške proste cone razpravljali v italijanskih gospodarskih listih niso zagrabil za to. Kolumbovo jaso. Trst bi prišel v poštev s svojo le delno zaposleno industrijo kot konkurent industrijskemu centru Gorice, kakor upa pisec. Za Avstrijo pa čutimo, da se odmakne od Trsta in prenaša vse, kar je vrednega, v severne luke. V Trstu se prekrava v glavem ERP blago. Rotterdam za zadolževanje ugotavlja, da stroške Avstrijo z blagom, ki lahko ostane tej luki tudi, kadar ne bo več blaga, ki ga sedaj velikodušno pošilja Marshallov plan. Razen tega pa se Avstrija resno pripravlja na konvencijo Italiji in Trstu.

Suha poročila iz Gorice pa so v hudem nasprotju s člankom »Il Traffico«. Predlaga v Podgorici je staro podjetje, ki je zelo veliko potrosilo za novo moderno opremo, tako da »Astra« smatra to podjetje za najmodernejše in najboljše v Italiji. V načrtu je razširjenje te tvornice. To podjetje si je največ obetalo od uvedbe proste cone v Gorici. Sedaj pa opušča delavce, in kdo ve, kdaj bo odpuščen skupina sedem, ki se je zbrala pod oknom njenega stajanja v tretjem nadstropju.

Zena je stopila bliže ogledala, kako je držala neka druga žena njeno malo Klareto v naročju. Medtem ko je bila zaposlena s pranjem, se je mala Klareta prebudila, se skobacala s svoje postelje in zlezla na okno. Tam pa je izgubila ravnotežje in padla na

Jauna dela za domača gradbena podjetja

Pretekli teden so imeli lastniki gradbenih podjetij za goriško pokrajino svoje zborovanje, na katerem so izglasovali posebno resolucijo, ki jo so poslali goriškemu prefektu.

V tej resoluciji omenjajo potek zadnjih dražb in dodelitev javnih del v goriški pokrajini in ugotavljajo, da so bila najvažnejša dela poverjena podjetjem izven pokrajine. Ker pa je ministrstvo za javna dela dalo prvenstvo tistim predelom, ki so gospodarsko bolj zastopljeni, da bi dvignili njihovo ekonomijo in zaposlilo čim večje število brezposelnih delavcev, zlasti z gradbenimi deli, bilo logično, da bi takla dala domača podjetja. Krajevni organi pa niso tega nikoli dovolj razumeli in so z nekim stroгим formalizmom vedno favorizirali udeležbo podjetij iz drugih pokrajin.

Spomenica omenja, da zahtevajo od industrijev na splošno vedno večja bremena za razne podpore in prispevke, pri tem pa se ne brigajo dovolj za zaščito njihovih koristi. Zato naprošajo prefekta, da bi se zavzel zanje pri uradu za vodo, pri tehničnem uradu in pri tehničnem uradu krajevnih ustanov. Omenjajo tudi, da jim je izkušen znano, kako v vseh drugih pokrajinah dajejo prednost pri javnih natečajih domačim podjetjem, da bi tako denar, ki je namenjen za javna dela, krožil po domačih pokrajinah in korist skupnosti.

Krajevne ustanove, bi se morale zavzeti, da vstane, bi se morale razpolago v svojih proračunih za finansiranje javnih del izvirajo iz davkov, ki jih plačujejo domači davkoplačevalci. Zato domača gradbena podjetja odklanjajo vsako odgovornost za zaposlitev brezposelnih delavcev na svojem področju, če se oblasti same ne bodo v dovoljni meri zavzele in pokazale potrebno razumevanje.

Omenimo naj, da se je o tem vprašanju mimogrede razpravljalo na zadnji seji občinskega sveta in da je takrat občinski odbornik dr. Polesi izjavil, da so pri občinskih delih vedno uspevali domača podjetja, kadar so nudila enako ugodne pogoje kot podjetja izven pokrajine.

Priglasitev brezposelnih za delovne center na Majnici

Danes in jutri je še čas za vpis za zaposlitev pri delovnem centru pogodovne sole na Majnici. Brezposelni delavci, ki so redno vpisani pri uradu za zaposlitev v Gorici ali Gradiški in bi radi dobili v tem centru delo, se morajo vpisati pri pokrajinskem uradu za delo v Gorici ali pri sekciji v Gradiški. V Gradiški naj se javijo tisti, ki so tam vpisani.

Brezposelni delavci, ki so samostojni, bodo prejeli po 500 lir na dan, medtem ko bodo poročeni in družinski poglavarji prejeli po 600 lir dnevno. V ta znesek je vključena tudi podpora za brezposelne. Poleg plače bodo prejeli delavci tudi topli obrok hrane opoldne in bodo deležni še drugih zakonskih ugodnosti. Delo v tem delovnem centru je predvideno za dobo šest mesecev in bodo ob zaključku izplačali vsakemu udeležencu nagrado v znesku 6000 lir.

Vsi tisti, ki bodo tukaj zaposleni, bodo še vedno smatrani kot brezposelni. V delovnem centru bodo lahko zaposlili samo 100 ljudi, kar bo to majhno olajšanje za skoraj 5000 brezposelnih v Gorici in Gradiški.

Tovarna človeških trupel v Sl. Mavru

Podjetni dopisnik katoliške demokratične tiska iz Sl. Mavra imajo pač smolo s svojim poročanjem, in jim njihova bujna fantazija kaj rada rodi nepravilne. Ze prejšnji mesec smo poročali o Jovani Mariji.

PRI NOGOMETU SI JE ZLOMIL STOPALO

Preteklo soboto si je pri igranju nogometa zlomil stopalo 14-letni Anlon Berzi, ki je študent v Malem semenušju. Pri igri je namreč padel tako nesrečno, da ni mogel več vstati in so ga zato odpeljali v mestno bolnišnico, kjer so zdravniki izjavili, da bo okrevanje v štirinajstih dneh.

Otrok padel s III. nadstropja in ostal nepoškodovan

Včeraj jutraj je gospa Ferigo, ki stanuje na trgu Podtara št. 6, potem ko se je prepirčala, da njena dveletna Klareta prav sladko spi v svoji postelji, odšla na trg, da bi oprala nekaj perila na javnem vodnjaku, predno bi prišel čas za kuhanje kosila. Malo pozneje pa je vzbudila njeno pozornost večja skupina sosedov, ki se je zbrala pod oknom njenega stajanja v tretjem nadstropju.

Zena je stopila bliže ogledala, kako je držala neka druga žena njeno malo Klareto v naročju. Medtem ko je bila zaposlena s pranjem, se je mala Klareta prebudila, se skobacala s svoje postelje in zlezla na okno. Tam pa je izgubila ravnotežje in padla na

- KINO**
- VERI 17: »Vitezi gor«.
 - VITTORIA 17: »Zenska brez ljubca«.
 - CENTRALE 17: »Grenki riž«.
 - MODERNO 17: »Pismonoša pozvozi dvakrat«.
 - EDEN 17: »Spletke na vzhodu«.

Narodna vlast - jamstvo za bolju bodočnost radnega naroda!

